

Reisjärven kunta / Varhaiskasvatuspalvelut Vuorohoidon linjaukset

Sivistyslautakunta ___/___2024

Sisällys

1. Palvelua ohjaava lainsäädäntö

2. Vuorohoidon määritelmä ja oikeus vuorohoitoon
3. Vuorohoidon järjestäminen
  - 3.1 Hoitoaikavarauksista ilmoittaminen
  - 3.2 Hoitoaikojen muuttaminen ja peruuttaminen
4. Vuorohoidon käytänteet
  - 4.1 Ruokailu vuorohoidossa
  - 4.2 Lepo vuorohoidossa
5. Varhaiskasvatuspäivän pituus, lapsen vapaapäivät ja loma-ajat
6. Vuorohoidon päättyminen
7. Esiopetus ja vuorohoito
8. Koululainen vuorohoidossa

1. Palvelua ohjaava lainsäädäntö

(540/2018) Varhaiskasvatuslaki 13 §

Vuorohoidon järjestäminen varhaiskasvatuksessa

Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Varhaiskasvatustilain 4 § mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päättäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Vuorohoidon linjauksilla varmistetaan lapsen edun mukainen varhaiskasvatuksen järjestäminen, varhaiskasvatustilain mukainen henkilöstömäärä sekä virka- ja työehtosopimuksen määräykset henkilökunnan työaikajärjestelyistä.

Hoitoaikaperusteinen asiakasmaksu määräytyy valitun tuntirajan, perheeseen ja perheen tulojen mukaan. Varhaiskasvatusmaksu peritään voimassa olevien asiakasmaksuperusteiden mukaisesti (Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 1503/2016).

2. Vuorohoidon määritelmä ja oikeus vuorohoitoon

Vuorohoito on varhaiskasvatuspalvelua, jota tarjotaan

- klo 18.00–06.00 ja/tai viikonloppuna ja arkipyhinä.
- iltahoito klo 18.00–22.00
- yöhoito klo 22.00–06.00
- ympärivuorokautinen hoito, joka järjestetään kaikkina vuorokaudenaikoina ja kaikkina viikonpäivinä

Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Vuorohoitoa järjestetään huoltajien **päätömisestä opiskelusta tai työstä johtuvan tarpeen mukaan**. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllistä ja jatkuvaa vuorohoitoa tarvitseville lapsille.

Tilapäisestä vuorohoitotarpeesta sovitaan huoltajien ja päiväkodin kanssa tapauskohtaisesti. Huoltajien lisä- ja ylityöstä johtuvasta lapsen vuorohoidosta on myös sovittava erikseen päiväkodin kanssa. Sivutoiminen työ, harrastustoiminta tai sen ohjaaminen ei oikeuta vuorohoitoon, mikäli se ei ole huoltajan päätyö.

Oikeus vuorohoitoon perustuu huoltajien varhaiskasvatukseen toimittamaan **työnantajan tai oppilaitoksen todistukseen vuorotyöstä**.

Lapsi voi olla vuorohoidossa, kun perheen molemmat huoltajat / yksinhuoltajavanhempi ovat **työvuorossa samanaikaisesti**. Vanhempien vapaapäivinä, lomapäivinä ja sairaslomalla ei tarjota vuoroa. Näinä päivinä lapsi voi olla varhaiskasvatuksessa perustellun tarpeen mukaan klo 8.00–15.00 (arkisin).

Huoltajien yövuoron jälkeen lapselle tarjotaan hoitoa huoltajien nukkumisajan, pääsääntöisesti klo 15.00 saakka. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

3. Vuorohoidon järjestäminen

Vuoroa järjestetään iltaisin, öisin ja viikonloppuisin päiväkotit Tuulenpesässä Pulmusten ja Peipposten ryhmissä. Päiväkodin henkilöstöstä on nimetty säännöllisesti vuorohoidossa työskentelevät työntekijät. Päiväkodin aukioloaika määrittyy huoltajien ennalta ilmoitettujen hoitoaikojen mukaisesti.

Juhlapyhinä ja niiden aattona (joulu, juhannus, Uuden vuoden päivä, Loppiainen, Pitkäperjantai, Vappu, Toinen pääsiäispäivä, Helatorstai, Suomen itsenäisyyspäivä) lapsen tulisi saada viettää juhla-aikaa perheensä kanssa. Vuoroa tarjotaan em. juhlapyhinä vain siinä tapauksessa, ettei perhe pysty hoitoa muulla tavoin järjestämään, ehdottoman vuorohoidon tarpeen takia.

3.1 . Hoitoaikavarauksista ilmoittaminen

Vuorohoidossa lapsen hoitoaika perustuu huoltajien yhteen sovitettuihin työaikoihin ja työmatkaan käytettyyn aikaan. Vuoroa järjestetään ennalta DaisyFamilyn sähköisessä järjestelmässä ilmoitettujen hoitoaikavarausten perusteella. Hoitoajat on ilmoitettava kolmen viikon jaksoissa erillisen lukitusaikataulun mukaisesti torstaihin klo 16.00 mennessä.

Henkilökunnan työvuorot laaditaan huoltajien tekemien hoitoaikavarausten perusteella **kolmeksi viikoksi** ja ne tulee ilmoittaa työntekijöille viimeistään viikkoa ennen työaikajakson alkua.

Mikäli huoltajat ei voi työnsä luonteen takia ilmoittaa varhaiskasvatusaikoja / poissaoloja 3 viikkoa eteenpäin, tällöin hoito varataan mahdollisen työajan aikaisimmasta alkamisajankohdasta aina myöhäisimpään mahdolliseen työajan päättymisen

ajankohtaan. Kun huoltajat saavat vahvistetut työvuoronsa ja ovat sovittaneet ne yhteen, ilmoittavat he varhaiskasvatukseen tarkennetut hoitoajat. Ohjeen mukaisesti seuraavan viikon tarkennetut hoitoajat on ilmoitettava torstaihin klo 16 mennessä.

Määräaikaan mennessä tehdyt hoitoaikavaraukset toteutetaan henkilökunnan vahvistettujen työvuorojen mukaan.

3.2 . Hoitoaikojen muuttaminen ja peruuttaminen

Huoltajien tulee pääsääntöisesti sitoutua ilmoittamiinsa hoitoaikoihin. Muuttuvista hoitoaikatarpeista, työvuoron mahdollisista muutoksista sekä hoitoaikojen peruuttamisesta tulee ilmoittaa viipymättä. Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon peruuntumiset on ilmoitettava viipymättä DaisyFamilyn kautta henkilöstöresursoinnin vuoksi ja ruokahävikin minimoimiseksi.

Määräajan jälkeen ilmoitetut hoitoaikavaraukset tai muutokset huomioidaan, mikäli ne henkilöstön vahvistettujen työvuorojen ja varhaiskasvatustilan mitoituksen mukaan on mahdollista.

Mikäli seuraavan viikon viikonlopulle tehty hoitoaikavaraus perutaan torstaihin klo 16 mennessä, perutut hoitotunnit vapautuvat käytettäväksi kuluvan kalenterikuukauden aikana.

4. Vuorohoidon käytänteet

4.1 Ruokailu vuorohoidossa

(540/2018) Varhaiskasvatustilain 11 §

Ravinto ja ruokailu

Varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Ateriat tarjotaan päiväkodin aikataulun mukaisesti niille lapsille, joiden varattuun varhaiskasvatusaikaan ilmoitetut ateriat

sisältyvät. Mikäli vuorohoidon ruokailuajat eivät sovi lapsen hoitoaikoihin, huoltajat huolehtivat lapsen ruokailusta kotona. Hoitoaika ei voi pidentää ruokailujen vuoksi.

Lapsen hoitopäivään kuuluu pääsääntöisesti ainakin yksi lämmin ateria sekä aamu-, väli- tai iltapala.

- aamupala tarjotaan lapsille, joille on varattu hoito klo 8.00 tai aikaisemmin
- lounas tarjotaan lapsille, jotka ovat hoidossa oman lapsiryhmän lounasaikaan
- välipala tarjotaan lapsille, jotka ovat hoidossa klo 14.00 jälkeen
- päivällinen tarjotaan lapsille, joiden hoitoaika jatkuu klo 18 jälkeen
- iltapala tarjotaan lapsille, joiden hoitoaika jatkuu klo 20 jälkeen tai tulevat yöhoitoon.

4.2 Lepo vuorohoidossa

Lapsen riittävän yöunen turvaamiseksi keskustellaan huoltajan kanssa mahdollisesta yöhoidosta päiväkodissa, jos hoitoon on palattava seuraavana aamuna klo 6.00 mennessä:

- kun alle 3-vuotiaan hoitoaika päättyy klo 22.00 jälkeen
- kun yli 3-vuotiaan hoitoaika päättyy klo 23.00 jälkeen
- Viikonloppuisin lapset tulevat päivälevolle klo 11.30, jos vuorohoidon tarve alkaa klo 11.45–13.00 välisenä aikana.
- Yöhoitoa tarvitsevat lapset tulevat hoitoon klo 21.00 mennessä.

5. Varhaiskasvatuspäivän pituus, lapsen vapaapäivät ja loma-ajat

(540/2018) Varhaiskasvatuslaki 9§

Päivittäinen kesto

Varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään 10 tuntia yhtäjaksoisesti, lukuun ottamatta vuorohoitoa, jossa päivittäinen kesto on lapsen tarpeen mukainen.

Lapsen hoitajakson- ja päivän pituus voi muodostua vuorohoidossa pitkäksi. Lapsen jaksaminen ja tarve olla vapaalla perheen kanssa otetaan huomioon.

Lapsen hyvinvoinnin edistämiseksi lapselle suositellaan 2 vapaapäivää viikossa tai keskimäärin 8 vapaapäivää kalenterikuukaudessa. Jos lapsella on viikonloppuhoidon tarvetta, tulee hänellä olla viikolla korvaavat arkivapaat myös yhteishuoltajuuden kahden kodin tapauksissa.

10 tuntia ylittävistä hoitopäivistä ja 7 päivää ylittävistä hoitjaksoista tulee keskustella yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa.

Huoltajien ollessa poissa vuorotyöstä (esim. sairausloma, vapaapäivä, äitiys- tai isyysloma), toisen huoltajan ollessa päivätyössä tai sisaruksen sairauslomapäivinä vuorohoitoa ei tarjota, vaan lapsi voi osallistua varhaiskasvatukseen pääsääntöisesti arkipäivisin klo 8–16 välisenä aikana, jolloin pedagogista toimintaa toteutetaan.

Lapsella on oikeus loma-aikoihin. Huoltajien lomapäivät ovat myös lapsen lomapäiviä. Suosituksena on, että lapsella olisi vähintään kolmen viikon pituinen lomajakso vuoden aikana.

Loma-aikojen (syys-, joul-, hiihto- ja kesäloma) hoidon tarpeen ilmoitusajoista tiedotetaan erikseen.

Lapsen sairastaessa helposti tarttuvaa tautia, huoltajien toivotaan hoitavan myös perheen muut lapset kotona. Muutoin terveiden sisarusten hoitoajaksi suositellaan arkipäivisin klo 8–16 välistä aikaa.

6. Vuorohoidon päättyminen

Vuorohoitotarpeen päättyessä tai jos säännöllistä vuorohoidon tarvetta ei ole kolmen kuukauden tarkastelujaksolla, huoltajat ilmoittavat asiasta varhaiskasvatuksenpäällikölle viipymättä. Lapsen hoitoryhmä ei vaihdu. Jos varhaiskasvatus päättyy kokonaan, varhaiskasvatuksesta irtisanoutuminen tehdään eDaisy - sähköisen asiointin kautta.

7. Esiopetus ja vuorohoito

Esiopetukseen osallistuminen on velvoittavaa. Esiopetus toteutetaan Niemenkartanon esiopetusryhmissä ma-pe klo 9.00–13.00. Esiopetusta ei järjestetä viikonloppuisin. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodissa ennen klo 7.00 ja klo 17.00 jälkeen sekä viikonloppuisin. Esiopetuksen ja vuorohoidon kokonaisuus ei saa muodostua lapselle liian kuormittavaksi.

Hoitopäivien pituudessa ja pitkien hoitopäiväjaksojen määrässä tulee aina huomioida lapsen oikeus riittävään lepoon. Lapsen on mahdollista osallistua esiopetukseen (4 t/pv) myös huoltajan vapaapäivänä. Koulujen loma-aikoina esiopetuksen 4 tunnin päivittäistä osuutta ei vähennetä varhaiskasvatuksen laskutuksessa. Esiopetusikäisen lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy 31.7., kun perusopetus alkaa elokuussa.

8. Koululainen vuorohoidossa

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 1 §:n mukaan varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Reisjärven kunnan sivistyslautakunta on hyväksynyt 17.4.2024 § 30 1-luokkalaisen varhaiskasvatuksen perusteet.

Reisjärven kunnassa 1- luokkalaisten aamu- ja iltapäivähoito on järjestetty pääosin koulun AP/IP-kerhossa. Huoltajalla on mahdollisuus hakea 1-luokkalaiselle lapselle paikkaa varhaiskasvatuksesta, jos koulun AP/IP-kerhon ajat eivät ole perheen tarpeisiin nähden riittävät seuraavin edellytyksin:

Huoltajien vuorotyö

- molemmat huoltajat ovat vuorotyössä ja tarve varhaiskasvatukselle on huoltajien yhteen sovitetuista työvuoroista johtuva
- huoltaja on vuorotyössä ja toinen huoltaja on viikot reissutyössä toisella paikkakunnalla
- vuorotyötä tekevä yksinhuoltaja (toinen huoltaja ei paikkakunnalla).

Huoltajien tulee toimittaa luotettava selvitys varhaiskasvatuksen tarpeesta hakemuksen yhteydessä (työnantajalta todistus vuorotyöstä).

Erityisen tuen tarve

- lapsen erityisen tuen tarve on osoitettu asiantuntijalausunnolla. Perheellään osoittaa erityisistä olosuhteista johtuva hoidontarve
- ennalta ehkäisevä perhetyö
- lastensuojelun tukitoimi

Sivistyslautakunta ---/---/2024